

ÜLKÜ JOURNAL BIBLIOGRAPHY OF MUSIC WRITINGS (1933-1950)

Türker Erol*¹, Semih Akgül **

* Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Sivas, Türkiye

** Ulaş Cumhuriyet Ortaokulu, Müzik Öğretmeni, Ulaş, Sivas

Abstract

Ülkü Journal has been the subject of the present study as a periodical journal, which was published within context of the People's Houses between the years 1933 and 1950 in the Early Republic Era, which included a variety of articles in social and cultural context. Ülkü Journal, which was published as the central publication of the People's Houses, was of due importance in order to support the ideals of the People's Houses, which had been established in line with the dominant political ideology of the era, and to spread the ideological basis of the reforms which were aimed to be implemented. The aim of the present study; is to compile the music writings of Ülkü Journal, and to attain an insight into the functions of the People's Houses, which had become the prominent strategic informal education institutions, and into the fundamental structure of the musical policies, which were tried to be implemented in the era. For attaining this purpose, the articles within Ülkü Journal were evaluated and the music writings which were published in the Journal were classified with regard to their subject matter and publication chronologies. Total 272 volumes were evaluated within the scope of the study; the articles at issue were compiled in a bibliographic order. In the study, document evaluation was utilized as the data collection method; and a rather descriptive approach was maintained through the data analysis stage. The present study is of due importance on the grounds that it is the first study to address Ülkü Journal in terms of its music writings. In conclusion, it can be stated that Ülkü Journal, which was published by Ankara People's House within the general scope of People's Houses, was one of the propaganda tools of the single party era in order to infuse the music reform, which was aimed to be implemented, into the public in parallel with the dominant political ideology of the era, and that in this context, the writers, who published their articles within the music writings functioned as the voice of the regime in the implementation of the music policies.

Keywords: Ülkü Journal, People's Houses (Halkevleri), Music Education, Music Reform.

ÜLKÜ MECMUASI MÜZİK YAZILARI BİBLİYOGRAFİSİ (1933-1950)

Özet

Ülkü Mecmuası, Erken Cumhuriyet Döneminde Halkevleri bünyesinde 1933-1950 yılları arasında çıkarılan ve içerisinde toplumsal ve kültürel anlamda pek çok makaleyi barındıran süreli bir yayın olarak bu çalışmaya konu olmuştur. Halkevlerinin merkez yayın organı niteliğinde çıkartılan Ülkü dergisi, dönemin hâkim anlayışına paralel olarak kurulan Halkevlerinin amaçlarını desteklemek ve hayata geçirilmeye çalışılan inkılap hareketlerinin fikri temellerini yaygınlaştırmak adına da önemlidir. Çalışmanın amacı; Ülkü Mecmuasındaki müzik yazılarını derlemek ve dönemin önde gelen stratejik yaygın eğitim kurumları olan halkevlerinin işlevini ve o dönem hayata geçirilmeye çalışılan müzik politikalarının temel yapısını kavramaktır. Bu doğrultuda Ülkü Mecmuasında yer alan yazılar incelenmiş olup, dergideki müzik yazıları konu ve dönemlerine göre tasniflenmiştir. Araştırmaya konu olarak ise toplam 272 sayı incelenmiş olup, söz konusu yazılar bibliyografik olarak derlenmiştir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmış olup verilerin analiz aşamasında betimsel bir yaklaşım izlenmiştir. Bu çalışma, Ülkü Mecmuasını müzik yazıları bağlamında ele alan ilk çalışma olması sebebiyle önem taşımaktadır. Çalışmanın sonucunda; Halkevleri bünyesinde Ankara Halkevinin çıkardığı Ülkü Mecmuasının, dönemin ideolojisine paralel olarak, hayata geçirilmeye çalışılan müzik inkılabının halka benimsetilmesi amacıyla, tek partili dönemin önemli propaganda araçlarından birisi olduğu ve bu bağlamda yazı kaleme alan yazarların müzik politikalarının uygulanmasında rejimin sesi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ülkü Mecmuası, Halkevleri, Müzik Eğitimi, Müzik İnkılabı.

¹ Sorumlu Yazar email: trkerol76@gmail.com / Doi: 10.22252/ijca.631593

1. Giriş

29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyetin ilanı ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk'ün hedeflediği çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmak amacıyla pek çok alanda inkılap hareketleri ile kendisini desteklemiştir. Yapılan inkılapların en büyük boyutlarından biri de eğitimidir denilebilir. Çünkü eğitim bütün inkılapların temelini ve varoluşunu desteklemiştir. Şahin (2014: 10) eğitimin inkılaplar üzerindeki etkisini; "Türk toplumunda çağdaş bir yapıda devlet kurmaya paralel olarak, yeni devlet düzeninin ilkelerini ve gereklerini öğretmek açısından ve kitleleri bilinçlendirmek amacıyla yeni bir yapılanmaya ihtiyaç duyulmuştur" biçiminde vurgulamıştır.

Bu doğrultuda Türk Ocakları'nın 10 Nisan 1931'de kapatılıp C.H.F.' na devredilmesinden on ay sonra kapanan şubeler Halkevlerine dönüştürülmüştür (C.H.F. 1931). Türk Ocaklarından sonra kurulan Halkevleri, Ocak üyelerini doğal üye olarak kabul etmiştir. Bu bakımdan kendisinden önce kurulmuş olan Türk Ocaklarının teşkilat yapılanması ve üyelerinden yararlanarak oldukça pratik bir amaca hizmet etmiştir (Üstel, 2017: 404). Türk Ocaklarında hazır olan teşkilatlanma ve alt yapının Halkevlerine dönüştürülmesi, Halkevlerinin yurt çapında yayılması için oldukça stratejik ve işlevsel bir hamle olarak düşünülebilir. Erdal (2013: 31) bu dönüşüme; "Kuruluşundan itibaren Türk milletini hayatın her sahasında ileri götürmeyi, geliştirmeyi görev addeden Ocakların bu amacını yurdun en küçük mecralarına kadar örgütlenmiş Halkevleri üstlenmiştir" ifadeleri ile dikkat çekmiştir.

Hem Türk Ocaklarının hem de Halkevlerinin amaçlarının büyük oranda örtüştüğü ve özellikle Halkevlerinin kuruluşunda kendisi de bir Türk Ocaklı olan Ziya Gökalp'in fikirlerinden oldukça etkilendiğini söylenebilir. İnalçık (2017: 187) Halkevlerinin Gökalp'in düşünceleriyle olan bağlantısını; "Gökalp'in temel görüşleri, özellikle Türk milli devletinin kuruluş döneminde kültür hayatımızda belirleyici derin etki yapmış, ona yön vermiştir. Onun temel kavramlarını benimseyen Türk bilim ve sanat adamları, geleneksel Türk kültürünü, halk edebiyatını, tasavvuf ve tarikatları, Türk folklor ve etnografyasını, halk musikisini hararetle araştırmaya yönelmişler; milli varlığın temellerini bu doğrultuda görmüşlerdir... Halkevleri de onun temel düşüncesinden doğmuş bir kurum sayılabilir" şeklinde değerlendirmektedir.

Halkevlerinin üstlendiği temel görev, yeni devlet yapılanması ile paralel olarak milletin de bu değişime uyum sağlaması yönünde faaliyetler yürütülmesidir (Duman, 2011: 3). Bu bağlamda, halkın birçok alanda bilgi beceri sahibi olması ve inkılapların özümsemesi için 19 Şubat 1932'de Atatürk'ün emriyle açılan Halkevleri çalışmalarını Cumhuriyet Halk Fırkasının oluşturduğu program çerçevesinde belirlenmiştir (CHF Halkevleri Talimatnamesi, 1932: 3). Halkevleri, Türkiye Cumhuriyeti'ni eğitim ve kültür alanında kaldırmak, Atatürk ilke ve inkılaplarını uygulamak, okuma yazma oranını yükseltmek, Cumhuriyet olgusunu halka benimsetmek ve uygulanan sanat politikalarını hayata geçirmek gibi birçok sebebe dayandırılarak açılmış döneminin önemli stratejik yaygın eğitim kurumlarıdır.

Halkevleri; çalışmalarını sürekli hale getirmek, kendi iç denetim mekanizmasını oluşturmak ve basın yayın organlarının gücünü kullanmak amacıyla süreli yayınlara da kendisini desteklemiştir. Ayrıca dönemin basın yayın politikalarına bakıldığında halkevlerinin amaçlarını açıkça desteklediği görülmektedir.

Nurettin Güz'ün halkevi dergileri üzerine çalıştığı "Tek Parti İdeolojisinin Yayın Organları Halkevleri Dergileri" adlı kitabında bu durum şu ifadeyle aktarılmıştır: "25 Temmuz 1934 tarihinde çıkarılan 1881 sayılı Matbuat Hürriyeti ve Matbu eserler Neşri Hakkındaki Kanun ile uygulanan basın yayın rejimi halkevleri yayınlarını desteklemiştir" (Güz, 1995: 28).

2. Ülkü Mecmuasının Genel Yapısı

Halkevleri, hedeflerine ulaşmak için propaganda amaçlı döneminin bütün kitle iletişim araçlarını etkin olarak kullanmıştır. Propaganda genel olarak, "...başkalarının kanılarını ve davranışlarını etkilemek amacıyla, önceden tasarlanmış, ikna ve telkin teknikleri kullanılarak yapılan eylem" (Kuruoğlu, 2006: 7) olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda Halkevleri esaslarını Cumhuriyet Halk Fırkasının (Partisi) belirlediği hedefler doğrultusunda kitap, broşür, radyo programları, sinema vb. yanı sıra süreli yayınlara da oldukça önem vermiştir.

Taranan kaynaklara bakıldığında Halkevlerinin Ülkü Mecmuasının dışında 49 adet dergi çıkardığı tespit edilmiştir (Güz, 1995: 28). Dergilerde Cumhuriyet Halk Fırkasının hedefleri doğrultusunda açılan Halkevlerinin, kuruluş felsefesi ve amaçları ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiştir. Halkevi dergilerinden Ülkü Mecmuası; Ankara Halkevinin çıkardığı ve Halkevi dergileri içerisinde yayın hayatı en uzun süre devam ettirebilmiş, döneminin önemli süreli yayınlarından birisidir. Bu bakımdan çıkarılan dergiler içerisinde Ülkü Mecmuasının bütün Halkevlerine dağıtılması, diğer halkevi dergilerine öncü ve rehber olması bakımından önemli bir rolü vardır. Ankara Halkevinin çıkardığı merkez yayın organı olan Ülkü dergisi, diğer Halkevi dergilerine örnek gösterilmiş ve onları denetmekle görevlendirilmiştir (Balkılıç, 2009: 53). Ülkü Mecmuası merkezîyetçi bir anlayışla rejimin amaçları doğrultusunda yayın yapmayı ilke edinerek adeta Halkevlerinin yani tek parti rejiminin sesi olmuştur. Necip Ali Küçüka Ülkü Mecmuasında yazdığı bir yazısında Halkevlerinin kuruluş amacını ve izlediği politikayı şu şekilde ifade etmiştir:

Cumhuriyet Halk Fırkası'nın doğrudan doğruya kendi eliyle yaptığı müesseselerden bir de halkevleridir. Halkevleri mektep dışındaki vatandaşların inkılâp ülkülerini almaları için birer mektep ve bu ülküler etrafında kuvvetlerini birleştirmeleri için birer merkezdir. Halkevlerinde sanat, fikir ve içtimai telakkiler inkılâbın büyük prensiplerinden alınan ilhamlara göre tekâmül ve inkişaf eder (Küçüka, 1933: 233).

Ülkü Mecmuası Ankara Halkevi'nin aylık sanat, edebiyat ve halkbilimi dergisi olarak tanımlanmış 1933–1950 yılları arasında yayımlanmıştır. Birbirini takip eden üç seri halinde çıkan Ülkü Mecmuası, ilk seride aylık çıkarılmış olup Ülkü ismi bizzat M. Kemal Atatürk tarafından konulmuştur. Ülkü Mecmuası yayın hayatı boyunca üç farklı isimde çıkarılmıştır. Bu isimler serisi ve yıl aralığına göre şu şekildedir.

- I. Seri (1933-1941) Ülkü Halkevleri Mecmuası
- II. Seri (1941-1946) Ülkü Milli Kültür Dergisi
- III. Seri (1947-1950) Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi

İlk dönemdeki sayılarında daha çok bir araştırma dergisi kimliğinde yayın yapan Ülkü; "Halkevleri Mecmuası" başlığıyla, 41. sayıdan itibaren yönetimini M. Fuad Köprülü'ye devretmiştir. Bu seri "Halkevleri Mecmuası" 1941 yılında 102. sayıyla sona ermiştir. İkinci seri Ülkü Mecmuası, "Milli Kültür Dergisi" alt başlığıyla 15 günde bir yayımlanmıştır. Bu seri 1946 yılında 126. sayıyla son bulmuştur. Ülkü'nün üçüncü serisi "Ülkü Halkevleri ve Halk Odaları" başlığı altında aylık yayımlanmış 1950'de 44. sayı ile son bulmuştur. "I. seride araştırma yanı ağır basan, II. ve III seride ise edebiyat ve folklor kaynağına dayanan ve halk edebiyatının yeniliklerini çağdaş anlayışla sürdüren bir sanat dergisi niteliğindedir" (Bayraktar, 1981 aktaran Oral, 2006: 80).

C.H.P. Genel Sekreterliği tarafından 1939 yılında Halkevi Başkanlığına yazılan "Halkevi çalışmalarının Ülkü Mecmuasına bildirilmesi" konulu resmi yazıda, Ülkü Mecmuasının halkevlerinin çalışmalarına yön verme konusundaki etkisine şu şekilde değinilmiştir:

"Ülkünün ileriki sayılarında muharrirler, Halkevleri şubelerini alâkadar eden mevzuların; a-Halen nasıl ele alındığını ve çalışıldığını b-Bunların daha iyi nasıl olabileceğini tektik edecekleri gibi bu çalışmalara yardım edici umumi bahislere de temas eyleyeceklerdir" (B.C.A. 490-1-0-0/4-21-12).

Ülkü Mecmuası genel merkez tarafından çıkarılmakla birlikte diğer halkevleri tarafından çıkarılan dergiler için de yol gösterici olmuştur. Ülkü'de diğer Halkevi dergilerini genel merkezin belirlediği çizgide yayın yapmaları konusunda eleştiren, uyarıcı ve bazen de yazdığı yazılardan dolayı övücü ve teşvik edici yazılara yer verilmiştir. Ülkü'nün bu yönüyle diğer dergiler üzerinde bir şemsiye görevi üstlenen merkez yayın organı olduğu görülmektedir (Güz, 1995: 18). Ülkü Mecmuası diğer halkevi dergilerinden farklı olarak mahalli değil milli bir çerçevede çıkarılmış, bütün halkevleri ve mecmualarının çalışmaları da "Dergiler ve Gazeteler" köşesinde tanıtılmıştır. Ülkü Mecmuasında dönemin en önde gelen sanat ve fikir adamları tarafından yazılar yazılmış, yazılan bu yazılar için yazarlara ücret ödenmemiştir (Peker, 1933: 1-2).

Oral (2006: 9) Ülkü'de ele alınan konuları şu şekilde değerlendirmektedir: "...Türk Devrimi, felsefe, sosyoloji, tarih, edebiyat, dil, köycülük ve hukuk gibi konular, kültürel değişim ve dönüşümü yorumlamak bağlamında yoğun olarak işlenmiş konular arasındadır." Dergide tüm bu konuların yanı sıra güzel sanatlar kapsamında, özellikle müzik ile ilgili yazılar, dönemin müzik politikalarını yansıtmaları açısından oldukça önemlidir. Dönemin müzik politikalarında Ziya Gökalp'in müzik ile ilgili düşünceleri hâkimdir. Gökalp'in milli musiki başlığında ele

aldığı düşünceleri şu şekilde özetlenebilir: Şark musikisinin (klasik Türk Müziği) hem hasta hem de gayri millî olduğunu savunan Gökalp, Halk musikisini milli ve kültürün bir parçası olarak değerlendirmektedir. Batı müziğini ise yeni Türk medeniyetinin müziği olarak tanımlamış ve milli musikinin halk müziği ile batı müziğinin imtizacından yani uyumundan doğacağını iddia etmiştir (Gökalp, 1968: 130-131). Gökalp'in çizdiği çerçevede ana hatları bu şekilde olan milli musiki formülü, Halkevleri tarafından neredeyse tamamen benimsenmiş ve uygulamaya koyulmuştur. Dolayısıyla Halkevleri müzik yazılarında Gökalp'in savunduğu düşüncelerin doğrudan ya da dolaylı olarak savunucusu olmuştur.

Bu bağlamda Ülkü Mecmuası, müzik alanında dönemin önemli figürlerinin yazılarını içerisinde barındırmıştır. Bu isimlere bakıldığında Ahmet Adnan Saygun, Mahmut Ragıp Gazimihal, Halil Bedi Yönetken, Cevat Memduh Altar, Ferruh Arsunar gibi müzik eğitimi ve politikalarına yön veren isimlerin yazılarına yer verilmiştir. Kültürün bir parçası olan müzik ve müzikten elde edilen bulgular toplumsal ve müziksel davranışları düzenlemede yeni ölçütler oluşturabilir ve müziksel değişme ile toplumsal değişme arasındaki ilişkiyi kavramada katkı sağlayabilir (Kaplan, 2008: 13). Ülkü Mecmuasında incelenen müzik yazıları bu ilişkiyi anlamak, dönemin genel müzik politikaları açısından önemli bir role sahiptir.

3. Yöntem

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek doküman incelemesini şu şekilde ifade etmiştir: "Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar" (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 187). Bu kapsamda Ülkü Mecmuası içinde yer alan müzikle ilgili yazılar tespit edildikten sonra konularına göre analiz edilip değerlendirilmiştir.

Ülkü Mecmuasındaki müzik yazılarında tek bir konu işlenmemiş, birçok konu alanına değinmiştir. Bu nedenle yazılar ağırlık verilen konu doğrultusunda aşağıdaki 4 ana başlık altında sınıflandırılmıştır:

1. Müzik İnkılabı ve Müzik Eğitimi Hakkında Yazılan Yazılar,
2. Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler Hakkında Yazılan Yazılar,
3. Müzik Tarihi İle İlgili Yazılan Yazılar,
4. Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri Hakkında Yazılan Yazılar.

Bu çalışmada Ülkü Mecmuasının 1933-1950 yılları arası çıkardığı toplam 272 sayı taranmış ve toplamda 177 adet müzik yazısı, adları ve içeriklerine göre yukarıda belirtilen 4 başlıkta tasniflenerek kronolojik sırayla bibliyografya çalışmasında dönüştürülmüştür. Bibliyografya; "belli bir konu veya muhtelif konularda yazılan eserleri, bunların basımlarını inceleyen veya belirli bir alanda araştırma yapanların, bu alandaki kaynaklara ulaşmasını sağlayan bilim dalıdır" (Ergan, 1994: 13). Bibliyografya oluşturulurken müzik yazılarının künyesi; yazar soyadı, adı, yazının tarihi, yazının adı, cilt, sayı ve sayfa numarası şeklinde verilmiştir.

Çalışmada, Ülkü Mecmuasında müzik ile ilgili yayınlanan makale başlıkları üzerinde imla ve yazım yönünde herhangi bir değişiklik yapılmamış olup, dergide nasıl basılmışsa olduğu gibi aktarılmıştır. Bazı yazarların soyadlarının değişmesinden ötürü aynı yazara ait alıntılar farklı soyadlarıyla verilmiştir. Örneğin, Ahmed Adnan Saygun'un soyadı bazı yazılarda hiç verilmemiş bazılarında ise Saygın olarak karşımıza çıkmaktadır. Benzer şekilde Mahmut Ragıp Gazimihal'e ait bazı yazılarda Kösemihal soyadının kullanıldığı görülmektedir.

4. Bulgular

Ülkü Mecmuası içerisinde yayınlanan toplam 177 müzik yazısı konularına göre tasniflendiğinde; Müzik İnkılabı ve Müzik Eğitimi konusunda 37, Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler konusunda 48, Müzik Tarihi konusunda 16, Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri konusunda ise 76 yazının kaleme alındığı tespit edilmiştir.

Tablo-1 Ülkü Mecmuasındaki Müzik Yazılarının Konularına Göre Dağılımları

Konu	f	%
Müzik İnkılabı ve Eğitimi	37	% 20,96
Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler	48	% 27,11
Müzik Tarihi	16	% 9,03
Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri	76	% 42,90
Toplam	177	%100

4.1. Müzik İnkılabı ve Müzik Eğitimi İle İlgili Yazılardan Elde Edilen Bulgular

Müzik inkılabı ve müzik eğitimi ile ilgili yazılan yazılar genel olarak çok sesli müzik anlayışının halk tarafından benimsenmesi amacıyla kaleme alınmıştır. Bu konudaki yazıların genel olarak içeriği şu şekildedir; milli opera, müzik inkılabının nasıl olması gerektiği, müzik inkılabına örnek olabilecek farklı ülkelerin yürüttüğü çalışmalar, halkevlerinin müzik eğitim çalışmaları ve müzik çalışmalarının değerlendirildiği yazılar.

4.1.1. I. Dönem (1934-1941) Ülkü Halkevleri Mecmuası İçerisinde Yayınlanan Müzik İnkılabı Ve Müzik Eğitimi İle İlgili Yazılar

001

Küçüküka, Necip Ali (1933), **Halkevleri**, 2. Cilt, 9. Sayı, sayfa 233-237.

002

[Çağlar], Behçet Kemal (1933), **Orkestra Hazır Şef İstiyor**, 2. Cilt, 11. Sayı, sayfa 382.

003

Yönetken, Halil Bedii (1934), **Halk Terbiyesi ve Operalar**, 3. Cilt, 15. Sayı, sayfa 202-205.

004

Küçüküka, Necip Ali, (1934), **Türk Dili ve Türk Müziği**, 4. Cilt, 22. Sayı, sayfa 246-248.

005

Ülkü Halkevleri Mecmuası (1934), **Gazi'nin Büyük Millet Meclisini Açma Nutku**, 4. Cilt, 22. Sayı, sayfa 242.

006

Tarcan, Selim Sırrı (1935), **Milli Musiki Nasıl Doğdu?**, 5. Cilt, 27. Sayı, sayfa 200-205

007

Ülkü Halkevleri Mecmuası (1935). **Finlandiya da Tiyatro ve Müzik**, 6. Cilt, 32. Sayı, sayfa 126-129.

008

Kösemihal, Mahmut R. (1936), **Halk için Koraller**, 7. Cilt, 40. Sayı, sayfa 317-320.

009

Saygın, Adnan (1936), **Türk Müziğinin İnkişaf Yolu**, 7. Cilt, 42. Sayı, sayfa 419-423.

010

Kösemihal, Mahmut R. (1938), **Cumhuriyet Devrinde Musiki**, 12. Cilt, 69. Sayı, sayfa 235-238.

011

Kösemihal, Mahmut R. (1938), **Dede Korkut Hikâyelerindeki Musiki İzleri**, 12. cilt, 71. sayı, sayfa 394-397.

012Güven, Ferid Celal (1939), **Halkevleri ve Güzel Sanatlar**, 13. Cilt, 73. Sayı, sayfa 13-15.**013**Kösemihal, M. R. (1939), **Halkevlerinde Musiki**, 13. Cilt, 73. Sayı, sayfa 67-70.**014**Yönetken, Halil Bedii (1939), **Halkevlerinde Müzik Esasları**, 13. Cilt, 74. Sayı, sayfa 176-178.**015**[Saygun], Ahmed Adnan, (1940). **Musikî Terbiyesine Dâir**, 16. Cilt, 89. Sayı, sayfa 453-455.**4.1.2. II. Dönem (1941-1946) Ülkü Milli Kültür Dergisi İçerisinde Yayımlanan Müzik İnkılabı Ve Müzik Eğitimi İle İlgili Yazılar****016**Saygın, Ahmed Adnan (1941), **Musiki Davamız**, 1. Cilt, 2. Sayı, Sayfa 8-9.**017**Kösemihal, Mahmut (1941), **Zengin Bir Musiki Yılı**, 1. Cilt, 3. Sayı, sayfa 21.**018**Yönetken, Halil Bedii (1941), **Basılmış Koro Eserleri**, 1. Cilt, 3. Sayı, sayfa 23-24.**019**Ararat, Tevfik (1941), **Güzel Sanatlar**, 1. Cilt, 5. Sayı, sayfa 7-8.**020**Saygın, Ahmed Adnan (1941), **Sanat Adamının Yolunu Kim Çizer?**, 1. Cilt, 6. Sayı, sayfa 9-10.**021**[Saygun], Ahmed Adnan, (1942), **Gençliğin Terbiyesindeki Musiki**, 1. Cilt, 9. Sayı, sayfa 5-6.**022**Saygın, Ahmet Adnan, (1942), **Gençliğin Musiki Terbiyesi İçin Ne Yapmalıyız?**, 1. Cilt., 11. Sayı, sayfa 8-10.**023**Saygın, Ahmed Adnan (1942), **Musiki Terbiyesi ve Radyo Neşriyatı**, 2. Cilt, 16. Sayı, sayfa 9-11.**024**Saygın, Ahmed Adnan (1942), **Radyo'da Garp Musikisi**, 2. Cilt, 20. Sayı, sayfa 5-7.**025**[Tel], Mesut Cemil (1942), **Radyomuzda Musikiye Dair**, 3. Cilt, 25. Sayı, sayfa 23-24.**026**Saygın, Ahmed Adnan (1942), **Radyoda Musiki Yayınları Hakkında**, 3. Cilt, 26. Sayı, sayfa 4-5.**027**Canselen, Faik (1942), **Musiki Hareketlerine Toplu Bir Bakış**, 3. Cilt, 27. Sayı, sayfa 23-24.**028**Saygın, Ahmet Adnan (1943), **Bitmez Tükenmez Anadolu**, 3. Cilt, 36. Sayı, sayfa 7-8.**029**Gazimihal, Mahmut R. (1943), **Musiki Hareketinin 20 Yıllık Gelişimi**, 5. Cilt, 51. Sayı, sayfa 28-31.

030

Altar, Cevat Memduh (1946), **Müzikte Yeniye**, 9. Cilt, 104. Sayı, sayfa 21.

031

Altar, Cevat Memduh (1946), **Milli Operaya Hazırlanırken**, 9. Cilt, 105. Sayı, sayfa 22.

032

Talay, Feyha (1946), **Geneve Konservatuvarı**, 9. Cilt, 107. Sayı, sayfa 17.

033

Altar, Cevat Memduh (1946), **Sanatte Halkçılık**, 9 cilt, 108. Sayı, sayfa 22.

034

Altar, Cevat Memduh (1946), **Musiki Düşüncelerim**, 10. Cilt, 110. Sayı, sayfa 22.

035

Altar, Cevat Memduh (1946), **Cumhuriyet Devrinde Müzik**, 11. Cilt, 123. Sayı, sayfa 28-29.

4.1.3. III. Dönem (1947-1950) Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi İçerisinde Yayınlanan Müzik İnkılabı ve Müzik Eğitimi İle İlgili Yazılar

036

Altar, Cevat Memduh (1947), **Güzel Sanatlar Arasında Müzik**, 1. Cilt, 1. Sayı, sayfa 8.

037

Saygun, Ahmed Adnan (1948), **Halkevlerinin Musiki Çalışmaları**, 2. Cilt, 15. Sayı, sayfa 9-10.

4.2. Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler Hakkında Yayınlanan Yazılar

Bu konu başlığı altında yazılan yazılar genel olarak; halk müziğinin geliştirilmesi, korunması, derleme çalışmaları konularını içeren ve milli operaya zemin hazırlama amacıyla yazılmış yazılardan oluşmaktadır. Yazıların büyük çoğunluğunu Ferruh Arsunar'ın Ülkü'nün III. Serisinde yayınladığı derleme çalışmaları oluşturmuştur. Bu yüzden Arsunar'ın derlemeleri ayrı başlık altında verilmiştir.

4.2.1. I. Dönem (1934-1941) Ülkü Halkevleri Mecmuası İçerisinde Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler Hakkında Yayınlanan Yazılar

038

Kösemihal, Mahmut Ragıb (1936), **Bela Bartok ve Eseri**, 8. Cilt, 45. Sayı, sayfa 216-222.

039

Kösemihal, M. Ragıb (1937), **Bela Bartok Aramızda**, 9. Cilt, 50. Sayı, sayfa 132-138.

040

Kösemihal, Mahmut Ragıb (1937), **Bela Bartok Aramızda**, 9. Cilt, 52. Sayı, sayfa 292-298.

041

Boratav, Pertev Naili (1937), **Eğın Türkülerinin Başlıca Temelleri**, 10. Cilt, 58. Sayı, 337-348.

042

Salcı, Vahid Lütfi (1938), **Bela Bartok'ın Konferansları Gizli Halk Musikisi**, 11. Cilt, 62. Sayı, sayfa 113-123.

4.2.2. II. Dönem (1941-1946) Ülkü Milli Kültür Dergisi İçerisinde Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler Hakkında Yayınlanan Yazılar

043Ülkü Milli Kültür Dergisi, **Musiki Dâvamızda Folklor Çalışmaları**, 4. Cilt, 39. Sayı, sayfa 21.**044**Saygın, Ahmet Adnan (1943), **Bir Folklor Enstitüsü Hakkında**, 4. Cilt, 41. Sayı, sayfa 2-4.**045**Sarisözen, Muzaffer (1944), **İki Sesli Halk Türküsü**, 7. Cilt, 77. Sayı, sayfa 6.**046**Sarisözen, Muzaffer (1946), **İki Sesli Halk Müziği**, 10. Cilt, 115. Sayı, 15. Sayfa**4.2.3. III. Dönem (1947-1950) Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi içerisinde Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeler Hakkında yayınlanan yazılar****047**Gazimihal, Mahmut R. (1947), **Halk Çalgıları**, 1. Cilt, 3. Sayı, sayfa 22-23.**048**Ataman, Sadi Yaver (1947), **Müzik Folkloru Araştırmaları**, 1. Cilt, 7. Sayı, sayfa 11-13.**049**Belli, Şemsi (1947), **Argavan Köylerinde Bağlama ve Cura**, 1. Cilt, 11. Sayı, sayfa 33.**050**Gazimihal, Mahmut Ragıp (1948), **Müzik Folkloruna Ait Bir Eser**, 2. Cilt, 15. Sayı, sayfa 20.**051**Altındağ, Neriman (1950), **Halk Musikisinde Usul Meselesi**, 4. Cilt, 41. Sayı, sayfa 20.**4.2.4. Ferruh Arsunar'ın III. Dönem (1947-1950) Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi İçerisinde Yayınladığı Derlemeler**

Ferruh Arsunar derleme çalışmalarını sadece III. Seri içerisinde yayınlamıştır. Yayınladığı derlemelerde koma değerlerinin olmaması ve çoğunlukla halk oyunlarını türkü derlemelerinin yayınlanması dikkat çekicidir. Derlemelere ait künye; derlemenin dergide yayınlandığı tarih, cilt, sayı ve sayfa numarası sıralamasıyla verilmiştir.

052(1947), **Yemen Türküsü**, 1. Cilt, 1. Sayı, sayfa 30.**053**(1947), **Kadın Oyunu Türküsü**, 1. Cilt, 2. Sayı, sayfa 30.**054**(1947), **Sap Kağnısı Türküsü**, 1. Cilt, 32. Sayı, sayfa 32.**055**(1947), **Balalı Tavuk**, 1. Cilt, 4. Sayı, 32. Sayfa**056**(1947), **Topal Koşma**, 1. Cilt, 5. Sayı, sayfa 30.**057**(1947), **Yayla Türküsü**, 1. Cilt, 6. Sayı, sayfa 36.

058

(1947), **Beydili Türküsü**, 1. Cilt, 7. Sayı, sayfa 32.

059

(1947), **Minarede Ezan Var**, 1. Cilt, 8. Sayı, sayfa 29.

060

(1947), **Türkmen Ağdı**, 1. Cilt, 9. Sayı, sayfa 34.

061

(1947). **Meryem Türküsü**, 1. Cilt, 10. Sayı, sayfa 32.

062

(1947). **Ağamın Giydiği**, 1. Cilt. 11. Sayı. Sayfa 34.

063

(1947), **Topal Koşma**, 1. Cilt, 12. Sayı, sayfa 34.

064

(1948). **Mor Menevşe Türküsü**, 2. Cilt, 14. Sayı, 27. Sayfa

065

(1948), **Münevver Türküsü**, 2 cilt, 15. Sayı, safa 30.

066

(1948), **Yoncalar**, 2. Cilt, 16. Sayı. Sayfa 30.

067

(1948), **Çermik yolu**, 2. Cilt, 18. Sayı, sayfa 34.

068

(1948), **Dere Türküsü**, 2. Cilt, 18. Sayı, sayfa 34.

069

(1948), **Karanfil Türküsü**, 2. Cilt, 20. Sayı. Sayfa 35.

070

(1948), **Pamuk Çapalama Türküsü**, 2. Cilt. 21. Sayı, sayfa 39.

071

(1948), **Han Esme Türküsü**, 2. Cilt, 22. Sayı, sayfa 38.

072

(1948), **Kayabaşı Oyun Türküsü**, 2. Cilt, 23. Sayı, sayfa 36.

073

(1948), **Emir'im Türküsü**, 2. Cilt, 24. Sayı, sayfa 33.

074

(1949), **Tekerleme**, 3. Cilt, 25. Sayı. Sayfa 33.

075

(1949), **Sinem**, 3. Cilt, 29. Sayı, sayfa 39.

076

(1949), **Erzincan Havası**, 3. Cilt, 30. Sayı, sayfa 37.

077

(1949), **Bir Su Gibi**, 3. Cilt, 31. Sayı, sayfa 36.

078

(1949), **Böyl'eyleme**, 3. Cilt, 32. Sayı, sayfa 35.

079

(1949), **Karpuz Kestim**, 3. Cilt, 33. Sayı, sayfa 35.

080

(1949), **Al Elma**, 3. Cilt, 34. Sayı, sayfa 32.

081

(1949), **Develi**, 3. Cilt, 35. Sayı, sayfa 37.

082

(1949), **Az Kaldı Bayram Ola**, 3. Cilt, 36. Sayı, sayfa 32.

083

(1950), **Suda Balık**, 4. Cilt, 37. Sayı, sayfa 31.

084

(1950), **Fadime Türküsü**, 4. Cilt, 41. Sayı, sayfa 19.

085

(1950), **Gurbet Dönüşü**, 4. Cilt, 42. Sayı, sayfa 29.

4.3 Müzik Tarihi Hakkında Yazılar

Ülkü Mecmuasında müzik tarihi hakkında yazılan yazıların büyük çoğunluğu Batı Müziği tarihi ile ilgili yazılmıştır. Bu bağlamda öne çıkan konular opera tarihi ve önemli bestecilerin hayatları üzerinedir.

4.3.1. I. Dönem (1934-1941) Ülkü Halkevleri Mecmuası İçerisinde Müzik Tarihi Hakkında Yayınlanan Yazılar

086

Çorlu, Aziz (1935), **Musikinin Tarih ve Edebiyatı**, 4. Cilt, 23. Sayı, sayfa 359-361.

087

Çorlu, Aziz (1935), **Musikinin Tarih ve Edebiyatı**, 4. Cilt, 24. Sayı, sayfa 451-454.

088

Çorlu, Aziz (1935), **Musikinin Tarih ve Edebiyatı III**, 5. Cilt, 25. Sayı, sayfa 32-37.

089

Tarcan, Selim Sırrı (1935), **Avrupa'da On Dokuzuncu Asrın Dahi Sanatkârları**, 5. Cilt, 29. Sayı, sayfa 384-387.

090

Caferoğlu, Ahmet (1936), **Cihan Edebiyatında Türk Kobuz'u**, 8. Cilt, 45. Sayı, sayfa 203-215.

091

Caferoğlu, Ahmet (1937), **Cihan Edebiyatında Türk Kobuz'u II**, 8. Cilt, 48. Sayı, sayfa 411-426.

092

Yönetken, Halil Bedi (1937), **(Kitaplar) Balkanlar'da Müzik İlerleyişi**, 10. Cilt, 56. Sayı, sayfa 187-192.

093

Altar, Cevat Memduh (1939), **Beethoven Hayatı ve Eserler Ölümünün Yüz On İkinci Yıl Dönümü Münasebetiyle**, 13. Cilt, 75. Sayı, sayfa 208-219.

094

Altar, Cevat Memduh (1939), **Opera Nedir ?**, 13. Cilt, 76. Sayı, sayfa 317-320.

095

Altar, Cevat Memduh (1939), **Opera Nasıl Doğdu?**, 13. Cilt, 77. Sayı, sayfa 419-422.

096

Altar, Cevat Memduh (1939), **Rönesans'tan Sonra Opera**, 14. Cilt, 79. Sayı, sayfa 53-56.

097

Altar, Cevat Memduh (1939), **Gluck ve Yeni Zamanlar 'da Opera**, 14. Cilt, 80. Sayı, sayfa 149-152.

098

Altar, Cevat Memduh (1940), **Klasik Opera**, 16. Cilt, 87. Sayı, sayfa 235-238.

099

Altar, Cevat Memduh (1940), **Tschaikovsky ve Rus Müziği**, 16. Cilt, 90. Sayı, sayfa 503-508.

4.3.2. II. Dönem (1941-1946) Ülkü Milli Kültür Dergisi İçerisinde Müzik Tarihi Hakkında Yayınlanan Yazılar

100

Yönetken, Halil Bedi (1941), **Mozart**, 1. Cilt, 6. Sayı, sayfa 10-11.

101

Kaplan, Mehmet (1942), **Bir Telif, Bir Tercüme Opera**, 2. Cilt, 13. Sayı, sayfa 7.

3.3.3. III. Dönem (1947-1950) Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi İçerisinde Müzik Tarihi Hakkında Yayınlanan Yazılar

III. dönem (1947-1950) yılları arasında çıkarılan Ülkü Mecmuası içerisinde Halkevlerinin "Müzik Tarihi Yazılan Yazılar" başlığı altında değerlendirebileceğimiz herhangi bir yazı yayınlanmamıştır.

4.4. Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri Hakkında Yayınlanan Yazılar

Bu başlık altında toplanan yazılar Ülkü Mecmuasında en fazla yer almış müzik yazılarıdır. Bu durumun genel sebebi ise; müzik inkılabı konusunda propaganda amaçlı halkın üzerinde bir algı oluşturulması şeklinde açıklanabilir. Yazıların büyük çoğunluğunun konser tanıtımlarından oluşması bu fikirle doğru orantılıdır. Yapılan konserlerin ve müzikal etkinliklerin halk tarafından olumlu şekilde karşılandığını ifade eden yazılar yazılarak halkın yeni müzik inkılabının ürünlerini benimsediği propagandası yapılmıştır. Özellikle Ülkü'nün II. serisinde karşımıza çıkan bu haber yazıları çoğunlukla Feyha Talay ve Cevat Memduh Altar tarafından Sanat Dünyası köşesinde kaleme alınmıştır.

4.4.1. I. Dönem (1934-1941) Ülkü Halkevleri Mecmuası İçerisinde Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri Hakkında Yayınlanan Yazılar

I. dönem (1934-1941) yılları arasında çıkarılan Ülkü Mecmuası içerisinde Halkevlerinin "Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri Hakkında Yazılan Yazılar" başlığı altında değerlendirebileceğimiz herhangi bir yazı yayınlanmamıştır.

4.4.2. II. Dönem (1941-1946) Ülkü Milli Kültür Dergisi İçerisinde Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri Hakkında Yayınlanan Yazılar

102

Yönetken, Halil Bedi (1942), **Leonore Yahut Eş Sevgisi Fidelio**, 1. Cilt, 11. Sayı, sayfa 24-25.

103Yönetken, Halil Bedi (1942), **Radyoda Folklor ve Sanat Saatleri**, 1. Cilt, 11. Sayı, sayfa 25.**104**Altar, Cevat Memduh (1942), **Fidelio**, 1. Cilt, 11. Sayı, sayfa 22-23.**105**Saygın Ahmed Adnan, (1942), **Anadolu Çağırıyor**, 1. Cilt, 12. Sayı, sayfa 14-15.**106**Arsunar, Ferruh (1943), **Çorum Yerli Oyunlarından Türkmen Kızı**, 3. Cilt, 33. Sayı, sayfa 8-9.**107**Arsunar, Ferruh (1943), **Kastamonu Yerli Oyunlarından Esnaf Oyunu**, 3. Cilt, 34. Sayı, sayfa 4.**108**Arsunar, Ferruh (1943), **Akşehirde Kına Gecesi**, 3. Cilt, 36. Sayı, sayfa 12-14.**109**Arsunar, Ferruh (1943), **Kütahya ve Kızlarıçı**, 4. Cilt, 47. Sayı, sayfa 3-4.**110**Ülkü Milli Kültür Dergisi, (1945), **Bir Halkevi Marşı**, 9. Cilt, 98. Sayı, sayfa 19.**111**Talay, Feyha (1942), **9 uncu Senfoniye Dinlerken**, 2. Cilt, 15. Sayı, sayfa 19-20.**112**Altar, Cevat Memduh (1942), **Dokuzuncu Senfoni Beethoven'in 115'inci Ölüm Yıldönümünde**, 2. Cilt, 15. Sayı, sayfa 19-20.**113**Canselen, Faik (1942), **Geçen Konser Mevsimine Toplu Bir Bakış**, 2. Cilt, 17. Sayı, sayfa 30.**114**Talay, Feyha (1942), **Yeni Konser Mevsimine Girerken**, 3. Cilt, 29. Sayı, sayfa 17.**115**Talay, Feyha (1943), **Cumhur Reislği Filarmonik Orkestranın İkinci Konseri**, 3. Cilt, 31. Sayı, sayfa 17.**116**Feyha Talay, (1943), **Silezya Yaylı Sazlar Kuvarteti**, 3. Cilt, 32. Sayı, sayfa 15-16.**117**Talay, Feyha (1943), **Filarmonik Orkestranın Dördüncü Konseri**, 3. Cilt, 32. Sayı, sayfa 16.**118**Talay, Feyha (1943), **Oda Musikisi Konseri**, 3. Cilt, 33. Sayı, sayfa 17.**119**Talay, Feyha (1943), **Orkestranın Altıncı Konseri**, 3. Cilt, 33. Sayı, sayfa 17.**120**Talay, Feyha (1943), **Satılmış Nişanlı**, 3. Cilt, 35. Sayı, sayfa 16-17.**121**[Tel], Mesut Cemil, (1943), **Ulvi Cemal Erkin'in Piyano Konçertosu**, 4. Cilt, 37. Sayı, sayfa 7-8.

122

Altar, Cevat Memduh (1943), **Devlet Konservatuvarında Yeni Bir Opera**, 4 cilt, 38. Sayı, sayfa 15-18.

123

Talay, Feyha (1943), **Cumhurreisliği Filharmonik Orkestrasının Yedinci Konseri**, 4. Cilt, 40. Sayı, sayfa 17.

124

Talay, Feyha (1943), **Filharmonik Orkestranın Sekizinci Konseri**, 4. Cilt, 40. Sayı, sayfa 17-18.

125

Talay, Feyha (1943), **Wilhelm Kempff'in Konseri**, 4. Cilt, 40. Sayı, sayfa 18.

126

Talay, Feyha (1943), **Yeni Konser Yılına Girerken**, 5. Cilt, 53. Sayı, sayfa 14-15.

127

Talay, Feyha (1944), **Cumhur Reislığı Filârmonik Orkestrasının İkinci Konseri**, 5. Cilt, 55. Sayı, sayfa 14.

128

Talay, Feyha (1944), **Dördüncü Konser**, 5. Cilt, 58. Sayı, sayfa 6-7.

129

Talay, Feyha (1944), **Beşinci Konser**, 5. Cilt, 58. Sayı, sayfa 7.

130

Feyha Talay, (1944), **Profesör Walter Giesecking'in Konseri**, 5. Cilt, 58. Sayı, sayfa 7.

131

Talay, Feyha (1944), **Filharmonik Orkestra'nın Yedinci Konseri**, 6. Cilt, 61. Sayı, sayfa 5.

132

Talay, Feyha (1944), **Dokuzuncu Konser**, 6. Cilt, 61. Sayı, sayfa 5-6.

133

Talay, Feyha (1944), **On birinci Konser**, 6. Cilt, 63. Sayı, sayfa 5.

134

Talay, Feyha (1944), **Konser Mevsimi Başlarken**, 7. Cilt, 77. Sayı, sayfa 15.

135

Talay, Feyha (1944), **İkinci Konser**, 7. Cilt, 77. Sayı, sayfa 15-16.

136

Talay, Feyha (1944), **Filarmonik Orkestrasının 3. Konseri**, 7. Cilt, 78. Sayı, sayfa 4.

137

Talay, Feyha (1944), **Filharmonik Orkestranın Dördüncü Konseri**, 7. Cilt, 79. Sayı, sayfa 16.

138

Cevat Memduh Altar, (1945), **Yeni Orkestralarımız**, 9. Cilt, 100. Sayı, sayfa 22.

139

Altar, Cevat Memduh (1945), **Ankara Radyosunda Modern Türk Müziği Konserleri**, 9. Cilt, 101. Sayı, sayfa 21.

140

Altar, Cevat Memduh (1945), **Bizde İlk Filarmoni Derneği**, 9. Cilt, 102. Sayı, sayfa 22.

141

Altar, Cevat Memduh (1946), **Küçük İdil**, 9. Cilt, 103. Sayı, sayfa 20.

142

Altar, Cevat Memduh (1946), **Bir Kuruluş ve Bir Başarı**, 9. Cilt, 103. Sayı, sayfa 20.

143

Altar, Cevat Memduh (1946), **Modern Oda Müziği**, 9. Cilt, 105. Sayı, sayfa 22.

144

Altar, Cevat Memduh (1946), **Ankara'da Solist Çalışmaları**, 9. Cilt, 106. Sayı, sayfa 22.

145

Altar, Cevat Memduh (1946), **Üçüncü Oda–Orkestrası Konseri**, 9. Cilt, 107. Sayı, sayfa 22.

146

Altar, Cevat Memduh (1946), **Sanatçı Muhasebesi Başlıyor mu?**, 9. Cilt, 107. Sayı, sayfa 22-23.

147

Altar, Cevat Memduh (1946), **Küçük Virtüozlar**, 9. Cilt, 108. Sayı, sayfa 22.

148

Altar, Cevat Memduh (1946), **Mithat Fenmen Konserleri**, 9. Cilt, 108. Sayı, sayfa 22.

149

Altar, Cevat Memduh (1946), **Adnan Saygın'ın Üç Senfonik Eseri**, 9. Cilt, 108. Sayı, sayfa 22.

150

Altar, Cevat Memduh (1946), **George Darvas Konseri**, 9. Cilt, 109. Sayı, sayfa 22.

151

Altar, Cevat Memduh (1946), **Lazare Levy İstanbul'da**, 10. Cilt, 109. Sayı, sayfa 22.

152

Altar, Cevat Memduh (1946), **Piyanist Paleniçek Memleketimizde**, 10. Cilt, 110. Sayı, sayfa 22.

153

Altar, Cevat Memduh (1946), **Piyanist Mithat Fenmen İstanbul'da**, 10. Cilt, 110. Sayı, sayfa 22.

154

Altar, Cevat Memduh (1946), **Yurdumuzda Yabancı Konseristler**, 10. Cilt, 111. Sayı, sayfa 22.

155

Altar, Cevat Memduh (1946), **Lazare Levy Konserleri**, 10. Cilt, 111. Sayı, sayfa 22.

156

Altar, Cevat Memduh (1946), **Yurtta Koro Çalışmaları**, 10. Cilt, 112. Sayı, sayfa 22.

157

Altar, Cevat Memduh (1946), **Yeni Türk Bestecileri İş Başında**, 10. Cilt, 112. Sayı, sayfa 22.

158

Altar, Cevat Memduh (1946), **Lila Lalauni Konseri**, 10. Cilt, 112. Sayı, sayfa 22.

159

Ahmet Kutsi Tecer, (1946), **Bir Konserden Sonra Notlar**, 10. Cilt, 113. Sayı, sayfa 9-10.

160

Altar, Cevat Memduh (1946), **Yunus Emre Oratoryosu**, 10. Cilt, 113. Sayı, sayfa 22.

161

Altar, Cevat Memduh (1946), **Ankara Radyosunda Yeni Türk Sanat Müziği**, 10. Cilt, 113. Sayı, sayfa 22.

162

Altar, Cevat Memduh (1946), **Festivaller Gene Başlıyor**, 10. Cilt, 114. Sayı, sayfa 22.

163

Güvenç, Ömer (1946), **Bir Konser**, 10. Cilt, 114. Sayı, sayfa 21.

164

Altar, Cevat Memduh (1946), **Küçük Bir Virtüöz**, 10. Cilt, 117. Sayı, sayfa 21.

165

Altar, Cevat Memduh (1946), **Brüksel'de Önemli Bir Konser**, 10. Cilt, 117. Sayı, sayfa 21.

166

Altar, Cevat Memduh (1946), **Cenevre'de Milletlerarası Müzik Müsabakası**, 10. Cilt, 118. Sayı, sayfa 21.

167

Altar, Cevat Memduh (1946), **Atina'da Bir Türk Sanatçısı**, 10. Cilt, 119. Sayı, sayfa 21.

168

Altar, Cevat Memduh (1946), **İstanbul Filarmoni Derneği Çalışmaları**, 10. Cilt, 119. Sayı, sayfa 21.

169

Altar, Cevat Memduh (1946), **Salzburg Festivalleri**, 10. Cilt, 119. Sayı, sayfa 21.

170

Altar, Cevat Memduh (1946), **Herman Scherchen Geliyormuş**, 10. Cilt, 120. Sayı, sayfa 20.

171

Cevat Memduh Altar, (1946), **Yeni Bir Opera Orkestrası Kuruluyor**, 10. Cilt, 120. Sayı, sayfa 20.

172

Altar, Cevat Memduh (1946), **Elisabeth Schuman Londra'da**, 11. Cilt, 124. Sayı, sayfa 20.

173

Altar, Cevat Memduh (1946), **Viyana Radyosunda Müzik**, 11. Cilt, 124. Sayı, sayfa 20.

174

Altar, Cevat Memduh (1946), **Sanat Yolculukları**, 11. Cilt, 125. Sayı, sayfa 21.

175

Altar, Cevat Memduh (1946), **Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrası ve Devlet Konservatuvarı Konserleri**, 11. Cilt, 125. Sayı, sayfa 21.

176

Altar, Cevat Memduh (1946), **Tanınmış Yunan Artistleri Memleketimizde**, 11. Cilt, 126. Sayı, sayfa 19.

4.4.3. III. Dönem (1947-1950) Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi İçerisinde Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri Hakkında Yayınlanan Yazılar

177

Saygun, Ahmed Adnan (1949), **Milli Kültürümüzü Yaymanın Önemi**, 3. Cilt, 34. Sayı, sayfa 1-2.

5. Sonuçlar

Topluma yön verme ve inkılap ülkülerini destekleme açısından müzik yazıları Ülkü Mecmuası içerisinde büyük oranda yer bulmuştur. Yazıların büyük çoğunluğu konser ve müzikal etkinliklerin tanıtıldığı yazılar oluşturmuştur. Konular müzik kültürü açısından geniş bir yelpazede ele alınmış ve yazılar birbirini destekler nitelikte yazılmıştır. Ülkü Mecmuası içerisinde yayınlanan müzikle ilgili yazılar genel itibarıyla, hayata geçirilmeye çalışılan çok sesli müzik anlayışını destekler niteliktedir. Bu bağlamda Ülkü Mecmuasında yer alan yazılar, halkın müzikal beğeni ve algısını dönemin müzik politikaları doğrultusunda değiştirme amacı taşımış olup, Ülkü Mecmuası bu doğrultuda egemen ideolojinin bir propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Konu başlıklarına göre sonuçlar şu şekildedir.

5.1. Müzik İnkılabı ve Müzik Eğitimi

Müzik inkılabı ve müzik eğitimi hakkında yazılan yazılarda dönem ideolojisinin müzikteki yansımaları çok net bir şekilde görülmektedir. Halkın müzik yoluyla eğitimi, yazılarda sıklıkla işlenmiş konuların başında gelmektedir. Ülkü Mecmuasında Halkevleri tarafından oldukça önemsenen bir diğer başlık, Avrupa ülkelerindeki halk eğitimi ve uygulanan modellerde müzik boyutunun ele alındığı yazılardır. Müzik inkılabının başarıya ulaşması için yapılanlar ve yapılması gerekenler konusu ağırlık verilen konular arasındadır. Yine müzik inkılabı ile ilgili kitaplar, notalar, plak ve radyo yayınlarının da oldukça sıkı bir denetim mekanizmasının varlığından bahsedebilir. Halkevlerinde verilen müzik eğitiminin nasıl olması gerektiği, nelere izin verilip verilmeyeceği konuları da Gökalp'in ideolojik çerçevesini çizdiği milli musiki formülü temel alınarak, müzikte çoksesliliği benimseyen ama düşüncede tek sesli olan bir anlayış sergilenmiştir. Batılı bestecilerinin kendi dönemlerinde anlayamadığı, zamanla benimsedikleri fikri üzerinden hareketle bizde de halkın çoksesli müziği zamanla benimseyip, anlayacağı düşüncesi savunulmuştur.

5.2. Folklor Araştırmaları Bağlamında Halk Müziği ve Derlemeleri

Folklor araştırmaları başlığında ele aldığımız yazılarda ile ilgili genel olarak şu hususlar öne çıkmaktadır. Ülkü Mecmuasında derlenen türküler, dönemin folklor araştırmalarının genel karakteristiği ve amacı olan Türk müziğinin kökenini Halk Müziğinde arayan ve pentatonizm ile ilişkilendirilen bir anlayışla kayıt altına alınmıştır. Ülkü Mecmuasında yer verilen türkülerin tamamı folklor uzmanı ve Halkevleri müzik öğretmeni Ferruh Arsunar tarafından notaya alınmıştır. Derlenen türküler, dönemin müzik politikalarında milli musiki olarak adlandırılan anlayışın ışığında opera, senfoni, konçerto vb. formlarda eser yazacak bestecilere birer kompozisyon materyali olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle derlenen türkülerin Tampere sisteme uyumlu bir anlayışla ele alındığı söylenebilir. Bu bakımdan notaya alınan türkülerde koma seslerine yer verilmediği görülmektedir. Bu anlayış kısaca Ziya Gökalp'in müzik ile ilgili ortaya koyduğu ve günümüzde oldukça eleştirilen görüşlerinin bir yansımasıdır.

5.3. Müzik Tarihi

Ülkü Mecmuasında müzik tarihi başlığı altında yazılan yazıların büyük çoğunluğu Batı müziği üzerine kaleme alınmıştır. Müzik tarihi başlığında yazılan yazılarda yoğunlukla opera tarihi, bestecilerin opera anlayışı ve milli operaya konu olabilecek kaynaklardan bahsedilerek müzik politikalarının genel amaçlarını destekler nitelikte yazılar yazılmıştır. Ayrıca yazılarda, Batı müziğinin gelişim evreleri, bestecilik anlayışı ve müzik akımları hakkında bilgiler verilmiştir. Bu sayede uygulanan müzik politikalarının halk tabanında karşılık bulmasının amaçlandığı görülmektedir. Ülkü'de müzik tarihi ile ilgili yazılan yazıların büyük oranda propaganda amaçlı kaleme alındığı görülmektedir. Bu yazılardan bazı örnekler şu şekildedir:

Yönetken, (1941: 10) müzik sanatında gelinen noktayı Mozart'ın ölüm yıl dönümü kapsamında yapılan etkinlikler üzerinden şöyle açıklamaktadır: "Bir sanatkârı böyle günlerce anabilmek, sanat alanında gücümüzün artmakta, hem de hızla artmakta olduğunu gösterir."

Altar, (1939: 208) Beethoven'in 112. ölüm yıldönümü üzerine kaleme aldığı yazısında, besteciye ülkemiz için müzik inkılabı bağlamında bir sembol olarak ele almaktadır: "Beethoven'in ölümünün 112'nci yıldönümü, bize yalnız bir musikişinası değil, müzik sanatının ilk büyük inkılabçısını hatırlatır."

Altar (1939: 317) “Opera Nedir?” başlıklı yazısında, opera sanatını şu şekilde ele almaktadır: “Güzel sanatların bütün şubelerini alakadar eden bu asil sanat formuna kültür işleri arasında layık olduğu mevki vermek, milli harsın inkişafı yolunda yapılması zaruri olan hizmetlerin en şerefisini ifa etmektir”

Garb musikisini anlayabilmek için musiki tarihini ve edebiyatını bilmek lâzımdır. Bunun için eski tarihlerden başlayarak yaşadığımız zamana kadar musikinin geçirdiği muhtelif safhaları, terakkiyi, musiki dâhilerini ve eserlerini ayrı ayrı tetkik ve tettebbu eylemek lâzım geldiğine şüphe yoktur (Çorlu, 1935: 359).

5.4. Halkevlerinin Müzik Çalışmaları ve Dönemin Güncel Müzik Haberleri

Halkevlerinin müzik çalışmaları ve dönemin güncel müzik haberlerini konu alan yazılarda o dönem yapılan konserler, yeni bestelenen eserler ve müzik inkılabı amaçları doğrultusunda yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Bakıldığında tek partili rejimin dolayısıyla Halkevlerinin müzik konusunda yaptıkları faaliyetlerin tanıtımı yapılmış bu sayede toplum üzerinde bir algı oluşturulması amaçlanmıştır. Genel olarak yapılan konser faaliyetlerinde merkezîyetçi bir anlayışın yani büyük şehirlerin öne çıktığı görülmektedir. Bu durum ise Halkevlerinin genel amaçlarıyla çelişmekte ve yurt geneline yayılan bir sanat hamlesinin ortaya koyulmadığı görülmektedir. Bu durum günümüzde de büyük oranda değişmemiş ve halen müzik sanatı ile ilgili yapılan yatırımlarda merkezîyetçi bir tutum sergilendiğini görülmektedir.

Öneriler

Ülkü Mecmuasının incelenmesi ve müzikle ilgili yazıların tasniflenmesi sonucu araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

- Diğer halkevi dergilerinin müzik ile ilgili yazı içerikleri araştırılabilir.
- Ülkü Mecmuasında güzel sanatların diğer kolları (Resim, heykel, mimari vb.) ile ilgili yazılan yazılar inkılap hareketleri açısından incelenip araştırılabilir.
- İncelenmemiş olan dönem mecmuaları müzik eğitimi ve müzik inkılabı doğrultusunda incelenebilir.
- Türk müzik tarihinin sağlıklı bir şekilde incelenmesi ve yazılması için, bu dönemde yapılan müzik inkılabı ile müzik eğitim politikalarının sonuçları ve günümüzdeki yansımaları analiz edilip gelecekte yapılacak çalışmalara yön vermesi bakımından değerlendirilebilir.
- Ülkemizde yayınlanmış olan, müzik inkılabı ve eğitimi konusunda farklı görüşleri savunan süreli yayınlar incelenebilir.

Kaynaklar

1. Altar, C. M. (1939). Beethoven Hayatı ve Eserler Ölümünün Yüz On İkinci Yıl Dönümü Münasebetiyle. Ülkü Halkevleri Mecmuası, 75 (13), 208-219.
2. Altar, C. M. (1939). Opera Nedir? Ülkü Halkevleri Mecmuası, 76 (13), 317-320.
3. Balkılıç, Ö. (2009). Cumhuriyet, Halk ve Müzik Türkiye’de Müzik Reformu 1922-1952. İstanbul: Tan Kitabevi Yayınları.
4. C.H.F. (1932). Halkevleri Talimatnamesi. İstanbul: Hâkimiyeti Milliye Matbaası.
5. C.H.F. (1931). Üçüncü Büyük Kongre Zabıtları, (10-18 Mayıs 1931), İstanbul.
6. C. H. P. (1938). Halkevleri Öğreneği. Ankara: Recep Ulusoğlu Basımevi.
7. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA), Halkevi Çalışmalarının Ülkü Mecmuasına Bildirilmesi, 490-1-0-0/4-21-12.
8. Çorlu, A. (1935). Musikinin Tarih ve Edebiyatı. Ülkü Halkevleri Mecmuası, 23 (4), 359-361.
9. Duman, S. (2011). Bir Modernleşme Aracı Olarak Tokat Halkevi. Ankara: Berikan Yayınevi.
10. Erdal, İ. (2013). Halkevlerinin Kuruluşu, Yapısı ve Yozgat Halkevi (1932-1951). Ankara: Siyasal Kitabevi.
11. Ergan, M. S. (1994). Türkiye Müzik Bibliyografyası. Konya: Kuzucular Ofset.
12. Gökalp, Z. (1968). Türkçülüğün Esasları. İstanbul: Varlık Yayınları.
13. Güz, N. (1995). Tek Parti İdeolojisinin Yayın Organları Halkevleri Dergileri. Ankara: Bilge Yapım İletişim Dizisi No:1

14. İnalçık, H. (2017). Atatürk ve Demokratik Türkiye. İstanbul: Kırmızı Yayınları.
15. Kaplan, A. (2008). Kültürel Müzikoloji. İstanbul: Bağlam Yayıncılık (İkinci Basım).
16. Kuruoğlu, H. (2006). Propaganda ve Özgürlük Aracı Olarak Radyo. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
17. Küçüka, N. A. (1933). Halkevleri. Ülkü Halkevleri Mecmuası, 9 (2), 233-237.
18. Oral, M. (2006). C.H.P.'nin Ülküsü C.H.P.'nin Kültür Siyaseti Açısından Halkevleri Merkez Yayını Ülkü Dergisi. Antalya: Yeniden Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Yayınları
19. Peker, R. (1933). Ülkü İçin Çıkıyor? Ülkü Halkevleri Mecmuası, C. 1, S.1, s.1-2.
20. Şahin, F. K. (2014). Atatürk'ün Kültür Kurumlarından Halkevleri ve Afyon Halkevi. Ankara: Berikan Yayınevi.
21. Üstel, F. (2017). İmparatorluktan Ulus-Devlete Türk Milliyetçiliği: Türk Ocakları (1912- 1931). İstanbul: İletişim Yayınları.
22. Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (8. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
23. Yönetken, H. B. (1937). Mozart. Ülkü Halkevleri Mecmuası, 6 (1), 10-11.